

GAZETA LWOWSKA.

We Srodę

N^{ro}. 146.

11. Września 1816.

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Paryżki Sąd kassacyjny potwierdził wyrok najwyższego Sądu Nizmeskiego, mecą którego skazano ośmiu mieszkańców Arpailargueskich na śmierć, dwóch zaś na karę dożywotniej roboty za zamordowanie Królewskich ochotników.

Wyrokiem Sądu Prewotalnego Grenobleskiego z d. 2. Sierpnia skazano zaocznie na śmierć, Jędrzeia Bruna z przydomkiem Dromedara, byłego Pułkownika mieszkającego w Quacxie; Jana Gosseau, byłego jenerałego dozorcę lasow i wodnych budowli, mieszkającego w Grenoblu; Jędrzeia Charveta, cehlarza (*huissier*), mieszkającego w Vicille; tudzież Ariberta-Dufresne i Guillota (syna) Officerów połowę żołdu pobierających, mieszkających w Eybens; — jako oskarżonych i przekonanych, że należeli do spisku, który w noc z d. 4. na 5. Marca pod Grenoblem wybuchnął.

W wojsku Württembergkiem stojącym w obwodzie Weissenburgu nie nastąpi, jak było pierwéy słyhać, żadne nowe onegoż rozłożenie, równie mylnie utrzymywano, jakoby wojska Austryackie miały ten obwód zająć. Zdaie się że stojący w Alzacyi Austryiacy zatrzymają w całości owe okolice które im według podziela Wellingtona były przeznaczane, atoli uchwalono zmniejszyć w ogólności liczbę tych wojsk w Alzacyi, iako też w saméy rzeczy powróciło kilka szwadronów jazdy, i sześć batalionów piechoty do swoiéy oyczyzny, na których miejsca żadne inne wojska nie nadeszły. To cofnienie wojsk, iest skutkiem uchwały, według którey z każdego Pułku piechoty wojska Austryackiego stojącego we Francyi tylko po dwa bataliony, a z każdego pułku jazdy, tylko po dwa szwadrony, tamże zostają, trzecie zaś bataliony i szwadrony iako odwodowe wojsko, powrócą do swoiéy oyczyzny. Lecz za to uzupełnione całkiem, będące w Francyi oddziały pułków. Z pułku Józefa Colloredo który niedawno przy-

był do Alzacyi, dla zastąpienia stojącego w Moguncyi pułku Benjowskiego poszły tam także tylko dwa bataliony, a trzeci powrócił do domu. Te dwa bataliony rozłożone w obwodzie Hagenauskim. — Według nowszych doniesień może bydz, że Austryackie wojska w Alzacyi założą kilka obozów dla ćwiczenia się wojskowego. O przybyciu Lorda Wellingtona nie wiadomo ieszcze nie pewnego.

Włochy.

Książę Modena uwolnił edyktem z dnia 9. Sierpnia przywóz i wywóz zboża w swoim Państwie od wszelkich opłat. Trwa przy tém ciągle instytut zupy Rumfordskiej który w samym tylko miesiącu Lipcu wydał 343,751 porcyi.

Tegoroczne żniwa w Sycylii były obfitsze niżeli od 24ch lat pamiętają, i dla tego też cena żyta spadła na 6 $\frac{1}{2}$ uncyi (około 19 talerow) za salmę. Dawniey płacono ją po 10 do 11 uncyi, czyli 30 do 33 talerów.

Od tego czasu, iak Jego Królewic. Mość Książę Następca tronu dla zaślubienia swoiéy najstarszey córki, wyjechał (blisko przed 6ciu miesiącami) do Neapolu, ustanowiono linię telegraficzną między Messyną i Palermo, przez co teraz dochodzić mogą wiadomości z Palermo przez Reggio do Neapolu w przeciągu 4ch godzin.

Szwajcarya.

Gazety Szwajcarskie donoszą iż JJ. PP. Legondre, Lamarque, Ferroux, Gamon, Bordas i Souhait, którzy iako krolebóycy uchylonymi są od amnestyi, otrzymali, pozwolenie zostania się w Szwajcarskich kantonach, gdzie ich do tąd cierpiano, pod tym warunkiem, ażeby do najmniejszey skargi nie dali powodu. P. Abel Theynard którego dla zdań politycznych wygnano z Departamentu Izerskiego, kazano mu z tey samey przyczyny także wynieść się z Berna, gdzie kilka dni bawił.

Deostrzegacz Austriacki donosi, że Jenerał Kościuszko wyjechał z Szwajcaryi do Polski.

N i e m c y.

Gazety publiczne zawierają poniższe Pro memoria Stanów Elektorско-Hesskich po zakończeniu ich posiedzeń: „Jego Królewicowska Mość raczył najwyższem postanowieniem swoim z d. 22. Kwietnia rozkazać, ażeby Zgromadzenie Stanów swoje czynności zakończyło, i rozeszło się. To najwyższe rozporządzenie byłoby nayposłuszniejszym Stanom bardzo dogodne i przyjemne, gdyby niebyło w niem oraz wyrzeczono, że ich główne propozycye nie są wysłuchane, i gdyby wszystkie próśby ich tak na piśmie iako i ustnie powtarzane, ażeby za przychyleniem się Panującego, dobro oyczyszay uyrzęd ugruntowane; niebyły udaremnione zostały. Z tego powodu napełniły serca wiernych poddanych Jego, zgryzota i naytrwożliwsze troski o ich przyszłość, a to tém bardziej, gdy roczniki Hesskie nie mogą wskazać ieszcze żadnego seymu, którego skutki byłyby po siedmiomiesięczney nieustanney pracy tak mało pomyslnie i pożyteczne iak właśnie są terażniejsze. Chcąc ohol czność tę wyjaśnić, w sposób przekonywający przymuszone są nayposłuszniejsza Stany zwrócić uwagę na to, 1) iż wymagając od nich podatków i danin, nie okazano im niedostaku w Kassach przez przełożenie wykazu przychodów i potrzebnych wydatków krajowych, o co tyle razy dopraszały się. 2) że żądane wynagrodzenie 1,800,000 talarów za kossata uzbroienia umorzono iest wprawdzie postanowieniem z d. 6. Kwietnia na czas terażniejszy, ale nie zupełnie na zawsze; przez co powstaie tém większa obawa, aby późniejsze rozszczenia nie utraciły swoiey wagi. 3) że znaczne kapitały, które poddani w dawniejszych czasach i w roku 1815 za zapomogi (subsidia) i za kontrybucyjne pieniądze uzyskali, zabezpieczają aż nadto owo rozszczenie, a ogół onychże niestety tajemnicą iest dla Stanów aż do tøy godziny. 4) że przeciwko ugodzie akcessyiney (przystępney) z d. 2. Grudnia 1813, Konstytucya z roku 1806go nie iest przywrócona. Przy tem porównaniu wzmaga się mimowolnie w nayposłuszniejszych Stanach wątpliwość, czyli przez ich zwołanie i poniesione z tąd kossata, ciężary zubożalego kraju pomnożone bydź mają, czyli też urządzenia Państwa odpowiadające stosunkom onegoż mają bydź z nimi wspólnie uradzone i urzeczywistnione. Oprócz wykazu długów kraio-

wych, oprócz tymczasowego zezwolenia na przyzwoity podatek, i złożonego zdania o mienianiu służb, pozostał był dla podpisanych ów tylko los smutny, że złożyli nayuniżeńsze przedstawienie swoje względem pozostałych ieszcze zażytków czasów przywłaszczycieli, względem podatków na wyżywienie woyska, i względem wynikłego z tąd ucisku poddanych; w czem, chociaż za poprzedniem roztrząśnieniem wiele pozostaie do załagodzenia, iednakowoż co do główney istoty rzeczy, wszystkie owe przedmioty dążące właściwie do ugruntowania pomyslności kraju i potomney sławy Jego Królewicowskiej Mości naszego Panującego, nie zyskały względu, i niebyły rozstrzygnięte. Jeżeli według zasad krajowego prawa wysokie powołanie Stanów na tøm zawisło, ażeby wspólnie z Kommissarzami Monarchy radzili i zamierzali to, co dla kraju i poddanych iest dobrem i przyzwoitem, tedy muszą nayposłuszniejsze Stany nayczulęj załować tego, że mimo własney ich winy i wbrew życzeniom i zamiaróm swoim celu uchybili, czego świadkiem są ich podania. Nie pozostaie zatem nayposłuszniejszym Stanom Prafatów, Kawalerów, Dziedziców i Chłoptwa, nie więcey iak tylko ta iedyna droga, 1) wszystkie Stany z powodu zaniechanego teraz przeznaczenia uproszoney tylko części krajowego majątku, zachowują sobie rozszczenia swoje do całej iego ilości i obięcia, szczególniej zaś 2) zamawiają sobie obrachunki z przychodów i wydatków krajowych od roku 1813 do 1815; i oświadczają niniejszem bez ogrodku iak naywyraźniey, że bez dalszego naradzenia się z nayposłuszniejszymi Stanami, na żadne inne podatki nie zezwolą, iak tylko a) na kontrybucyę i uboczne podatki według stopnia z roku 1805go, b) na osobisty podatek i połowę podatku wyłącznego, na opłatę prowizyi i umorzenie długów krajowych, równie iako też c) Prafaci, Kawalerowie i Dziedzice niniejszem odwołują się do wszystkich swoich praw i przywileciów, tak, iak takowe w roku 1805ym istniały, przy czem polecają się nayposłuszniejsze Stany iak nayusilniey i iak naylepiey u taley życzliwości. W Kasselu dnia 10. Maia 1816. Obecne Stany i Deputowani Prafatów, Kawalerów, Liematw, i Chłoptwa.

K r ó l e s t w o P o l s k i e.

Gazety Wwarszawskie z d. 3. Września zawierają następujące urządzenie Namiestnika i Królewskiego:

Postanowienie Przechodnie.

W Imieniu Najjaśniejszego

A l e x a n d r a I.

Cesarza Wszzech Rossyi, Króla Pol-
skiego, etc. etc. etc.

Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

W dopełnieniu art. 83 Ustawy Konstytu-
cyjney, i wydanego w skutku onego Dekretu
Najjaśniejszego Pana z dnia 3/15. Lipca 1816
roku postanowiliśmy i starowiliśmy co nastę-
puje:

Art. 1. W przeciągu dni piętnastu od
dnia 15. Września r. b. poczynając, wszystkie
Kommissye Woiewodzkie i Kommissarze Obwo-
dowi w miejscach prawem oznaczonych instal-
owanymi być mają.

Art. 2. Od dnia wręczenia niniejszego
postanowienia Prefektom, lub ich Zastępcom,
dotychczasowe urządowania Prefekturalne usta-
ją. W ich miejsca wstępują Kommissye Woie-
wodzkie nowo mianowane, których Przesom
pierwsi akta i kancelarye w dniu wyżey ozna-
czonym oddać są obowiązane. Kommissye Wo-
iewodzkie o rozpoczęciu swych działań natych-
miast przez Dzienniki Władze i Mieszkańców
w Woiewodztwie obwieszczą.

Art. 3. Upoważnioną jest Kommissya Rzą-
dowa Spraw Wewnętrznych i Policji do we-
zwania Przesów Kommissyi do Warszawy
niezwłocznie, i do odebrania od nich przysię-
gi, po wykonaniu której Kommissya Rządowa
Spraw Wewnętrznych i Policji każdemu wska-
że dzień normalny obięcia urządowania.

Art. 4. W przypadku, gdyby dla jakiej-
kolwiek bądź przyczyny Przes który Kommiss-
yji Woiewodzkiej z przybyciem na termin do
wykonania przysięgi opóźnił się, lub wcale do
obięcia urzędu nie stanął, Kommissya Rządowa
Spraw Wewnętrznych i Policji, stosownie do
art. 41 postanowienia Naszego z dnia 1. Lutego
r. b. Organizacją Władz Woiewodzkich
przepisującego, w miarę potrzeby wyznaczać
będzie Zastępców, a to z pomiędzy członków
na Kommissarzy respective do każdej Kom-
missyi Woiewodzkiej przeznaczonych, i tym
dopełnienie rozporządzeń niniejszym postano-
wieniem obiętych poleci, lub przedstawiać bę-
dzie Kandydatów do miejsc wakujących.

Art. 5. Przesowie Kommissyi Woiewodz-
kich po wykonaniu przysięgi wedle art. 3 ni-
niejszego postanowienia, upoważnieni są do o-
debrania przysięgi od Kommissarzy do składu
Kommissyi Woiewodzkiej należących, i tych,
którzy do obwodów są delegowanymi, oraz do
instalowania onych.

Art. 6. Kommissya Rządowa Spraw Wew-
nętrzných i Policji wazwie członki Kommissye
Woiewodzkie składające, i Delegowanych do
Obwodów, ażeby w dniu przez nią wskazanym
niezwłocznie w miejscu urządowania Kommissyi
Woiewodzkiej stawily się dla wykonania przy-
sięgi i obięcia urzędów, a każdemu Przesowi
Kommissyi Woiewodzkiej Rzęm mianowanych
do niej osob i Kommissarzy obwodowych
wręczy.

Art. 7. Najdaley w 5 dni po odbytey
przysiędze, Kommissarze Delegowani powinni
stanąć w swych obwodach, obić Akta i Kan-
cellarye Powiatów, które im terazniejszy Pod-
prefekcyi zdać są obowiązani.

Art. 8. Gdyby który z Kommissarzy Kom-
missyi Woiewodzkich, lub Delegowanych dla
jakiejkolwiek bądź przyczyny z przybyciem do
wykonania przysięgi opóźnił się, lub wcale do
obięcia urzędu nie stawil się, w takim razie
stosownie do art. 62 postanowienia Naszego z
dnia 1. Lutego 1816 r. Organizacją Władz
Woiewodzkich przepisującego, Kommissya Wo-
iewodzka zastępcę onego wyznaczy, dając o
tem rapport Kommissyi Rządowcy Spraw Wew-
nętrzných i Policji niezwłocznie, lub w miarę
potrzeby Kandydatów do nowego mianowania
przedstawi.

Art. 9. Gdy Kancellarye Kommissyi Wo-
iewodzkich i Kommissarzy Delegowanych sto-
sownie do Organizacyi postanowieniem Naszym
z dnia 1. Lutego r. b. przepisanej natychmiast
urządzone być nie mogą; osoby więc tera-
źniejszy, Kancellarye Prefekturalne i Podpre-
fekturalne składające, począwszy od Sekretarza
jeneralnego, eo do Prefektur, a co do Sekre-
tarza przy Podprefekturach, włącznie, zostaną
przy swoich obowiązkach i pensyi najdaley do
dnia 1. Stycznia r. p., przed którym Kommiss-
ye Woiewodzkie i Kommissarze do Obwodów
Delegowani stosownie do Organizacyi Kancel-
larye swoje urzędzić są obowiązane; toż samo
rozciąga się do Dyrektorów Skarbowych, któ-
rych Kancellarye, kalkulatury i urzędnicy do
kontrolowania i dozoru wewnętrzney służby u-
żywani do czasu nowego urządzenia, przez
Kommissyą Rządową Przychodów i Skarba za-
prowadzić się mającego pozostać mają. Lecz
te od momentu obięcia urzędów pod zwierzchni-
ctwo Przesów Kommissyi i Kommissarzy do
Obwodów Delegowanych respective przc-
chodzą.

Art. 10. Prefekcy lub Zastępcy Prefektów,
członki Prefektury, tudzież członki Dyrekcji
Skarbowych, którzy do nowych urzędów nie
zostali nominowanymi, zostaną w miejscach

przez miesiąc trzy, od dnia art. 2 oznaczonego, dla ułożenia i zdania rapportu o stanie, w jakim znajdują się administracye dotychczasowe w epoce ich przejścia z dawnej formy do nowej, mianowicie w tem, co się tycze niewykonanych iścące, lub nie zupełnie wykonanych rozkazów i urzędzeń Rządu, porządku archiwów, stanu rachunkowości, stanów Instytutów publicznych, funduszów rozmaitych, Stanu Skarbu publicznego, tudzież dla pomocy Komisynom w uporządkowaniu nowo zaprowadzających się Organizacyi, i spraw bieżących. — Prezesowie Komisyyi udział potrzebny z Kancellaryi dla nich uczynią, a Komisyye Rządowe szczególne wzory i prawa do rapportów wyż wzmiankowanych przepiszą. Rapports te przez osoby niemi trudniące się podpisane, a przez Prezesa Komisyyi Woiewódzkich zaświadczone, odsyłane do Komisyyi Rządowych respective bydź mają w terminach przez nie oznaczonych. Oddalenie się samowolne ktoreykolwiek z osób wyżej wymienionych, przed oddaniem rapportów powyż szkazyanych, ściagnie na nich odpowiedzialność za wszelki nieporządek i szkody, jakieby ztąd wyrusnąć mogły.

Art. 11. Podprefekci, którzy do nowych urzędów mianowani nie są, również przez czas powyższym artykułem wskazany, zostaną z ich Kancellaryami zachowani, dla uporządkowania Akt Obwodowych, dla dokładnego zdania urzędu Kommissarzom delegowanym, dla pomocy i działania w przedmiotach artykułem poprzedzającym objętych, tudzież dla formowania rapportów tymże artykułem wskazanych. Przez ten czas Podprefekci zostaną pod zwierzchnictwem Kommissarzy Delegowanych, i czynić będą zadosyć ich poleceniom. Kancellaryie tych Podprefektów, którzy przez nowe nominacyie na inne miejsca zostają przeniesieni, jeżeli miejsca ich pobytu terażniejszego nie są na stolice obwodów przeznaczone, mają bydź natychmiast do takowych przeniesione; rozumieć się zaś ma samo przez się, iż gdyby te miejsca były obwodowemi, w tychże pozostają się.

Art. 12. Osoby układające Rapports, stosownie do Art. 10 i 11, pobierać będą przez czas wyżej oznaczony pensye etatowe, jakie dotąd pobierały. W przypadku nieukończenia onych w oznaczonym terminie, obowiązani pozostają aż do ukończenia bez płacy.

Art. 13. Prefektów, ich zastępców i Podprefektów, którzy na nowe urzędy do innych miejsc mianowani zostali, w zdania Akt i dopełnieniu przepisów Art. 10, 11 i 12 nastąpią

ci, do których z zwyczajney dotąd Kolei zastępstwo należy.

Art. 14. Każda z Komisyyi Rządowych, w skutku Art. 14, i stosownie do Tyt: 2go i 5go Organizacyi, postanowieniem z dnia 1. Lutego r. b. przepisany, wydadzą po wspólnem z sobą zniesieniu się dla Komisyyi Woiewódzkich szczególne instrukcyie.

Art. 15. Nim instrukcyie wyż rzeczzone wydanemi zostaną, Prezesi i Kommissarze do Obwodów Delegowani działania swoje regulować będą do instrukcyi poprzednikom ich służących w materyisich i przypadkach Organizacyi Komisyyi Woiewódzkich nieobjętych. W razie zaś jakowej wyraźney z tą Organizacyią sprzeczności, przedstawiać ie będą do rozwiązania wedle przedmiotu właściwey Komisyyi Rządowej. Instrukcyie, przepisy służby i manipulacyi Skarbowey dotyczące się, aż do nowego uregulowania, przez Komisyyią Przychodów i Skarbu nastąpić mającego, służyć będą Kommissyiom Woiewódzkim za prawidło.

Art. 16. Komisyyia Przychodów i Skarbu po porozumieniu się z Komisyyią Spraw Wewnętrznych i Policyi, przedsięwzięcie środki, iżby Kassy z Powiatów do miejsc na Stolice Obwodów przeznaczonych spiesznie przeprowadzone były.

Art. 17. W dopełnieniu obecnego rozporządzenia ogłoszonemi zostaną w Dzienniku 1mo. Dekret Królewski z dnia 15. Lipca r. b. 2do. Lista do składu Komisyyi Woiewódzkich i Delegowanych do Obwodów.

3tio. Organizacya Komisyyi Woiewódzkich z dnia 3. Lutego r. b.

4to. Niniejsze postanowienie.

Art. 18. Wykonanie powyższych rozporządzeń Komisyyom Rządowym, w czem do ktorey należy, polecany.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 27. Sierpnia 1816 roku.

(Podpisano.) Zaię cz e k.

Zastępujący Minis: Radca Sek. St. Jen. Bry. przydującego (Podpisano) Kossecki.

Minister Stanu Zgodno z Oryginałem: (Podp.) Węgleński. Radca Sek. Sta. Je. Br. (Podpisano.) Kossecki.

Za zgodność:

Sekretarz Jener. K. R. S. W. i Pol. Augustyn Kariski.

W Księgarni K. B. Pfaffa w Lwowie znajduje się: Lectiones in usum Clericæ m. 3. Viennae 1816.